

Verksamhetsberättelse för Föreningen Linköpings Ekopark 2019

Styrelsen:	Björn Ström	ordförande, kassör
	Eva Johansson	sekreterare
	Alf Karlsson	ledamot
	Håkan Hedtjärn	ledamot
	Anna-Lena Wenner	ledamot

Styrelsen har under året haft 8 protokollförda sammanträden.

Antal medlemmar:

Föreningen har under året haft 153 medlemmar varav 2 föreningar.

Medlemsmöten:

- Årsmötet hölls den 27 februari då reservatsförvaltare Anders Jörneskog berättade om kommunens kommande satsningar i Tinnerö eklandskap under 2019.
- Höstmötet ägde rum den 24 oktober då vi firade föreningens första 20 år med intervju av de som var med från början och avslutade med tårtkalas.
- Adventsfika med gröt 8 december på den delvis färdigrenoverade Tinnerö mangård.

20-årsjubileum

Föreningen bildades i december 1999 och firar därmed 20-årsjubileum i år. Jubileumet högtidighölls lite i förväg genom festligheter för både medlemmar och allmänhet under föreningens höstmöte på Naturcentrum 24 oktober. Gästerna välkomnades med cider och grissini och kunde därefter mingla en stund. En utställning med bilder och tidslinje över föreningens 20-åriga verksamhet hade arbetats fram och fanns uppsatt på väggen i Naturcentrum. Ett bildspel med foton på både deltagare och aktiviteter från alla år rullade samtidigt i lokalen, vilket väckte många igenkännande kommentarer. Efter minglandet samlades till ett panelsamtal, under ledning av Håkan Sagström, med deltagare som kunde berätta om bakgrunden till föreningens framväxt och dess fortsatta verksamhet fram till idag. Särskilt inbjudna var också personer, som på olika sätt varit delaktiga i omvandlingen och bevarandet av det gamla militära övningsområdet. Efter panelsamtalet vidtog fika med jubileumstårta! Det blev en lyckad kväll med fin sammanfattning av föreningens hittillsvarande verksamhet och tankar om framtiden. Utställningen om föreningens första 20 år hängde på Naturcentrum under oktober och november.

Årets adventsfika för medlemmarna den 8 december utökades till ett nytt 20-årsfirande, som nära nog sammanföll med datumet för bildandet den 9 december. Föreningen bjöd på julgröt, samt fika med lussekatter mm på Tinnerö gård, som visserligen inte är färdigrenoverad ännu, men ändå bjöd på en härlig inramning.

Offentliga program:

17 olika arrangemang har varit annonserade i kommunens guideprogram. Här ingår vägvisarnas programpunkter som redovisas i särskild punkt.

Marknadsföring

Föreningens arrangemang marknadsförs i Kommunens ”Guideprogram till Linköpings natur” Naturcentrums program, Östgöta Correspondentens ”I dag spalt” och Föreningens hemsida. Vi

marknadsför oss också med personliga kontakter och samtal med personer som besöker Fröberget spontant och med den tryckta broschyren om föreningen som vi tog fram 2017. Vi tryckte en ny uppdaterad upplaga av broschyren under året. Vi har börja lägga ut våra aktiviteter på vår Facebook-sida.

Fröberget:

Föreningen disponerar torpet Fröberget i Tinnerö eklandskap mot att vi sköter tomten och visar upp torpet för allmänheten.

Allmänt

- Tillsyn av Fröberget.
- Odlingsslotten har brukats av Håkan och Kerstin Sagström.
- Samarbete med Fågelklubben rörande matning av fåglar vintertid fortsätter.
- Vi odlade honungsfacelia och blodklöver i ett trädgårdsland som vi skapade 2016 genom att lägga ut gräskompost på en gräsyta som vi sedan odlade i med gott resultat. Honungsfacelian lockade många biarter under eftersommaren
- Arborister gjorde under april en utglesning av ett antal ekar på tomten. De grova grenarna har lagts i högar till nytta för vedlevande insekter

Aktiviteter på Fröberget

- Fagning vår på Fröberget 6 april.
- 25 april hade vi en kväll då deltagarna fick lära sig att göra bihotell.
- Öppet hus 20 maj och 8 september.
- Försommarslätter 13 juni.
- Sensommarslätter 15 augusti.
- Styrelsen ansvarade för två medlemskvällar på Fröberget med möjlighet till praktiskt arbete på Fröberget den 11 april, samt 21 augusti.
- Arbetsdag 27 oktober med diverse utomhus- och snickeriarbeten, bygge av fågelholkar och diskning av planteringskrukor
- Dessutom har mycket arbete med bl. a gräsklippning, röjning, rensning och vattning gjorts av medlemmarna kontinuerligt under året.

Vägvisarnas verksamhet 2019

Vägvisarna har under 2019 haft 8 aktiva medlemmar

Vägvisarträffar/ planeringstillfällen

4 mars Information, planering och organisation av kommande verksamhet

24 augusti Planering inför ”Skogens dag”.

9 oktober Planering av program inför 2020.

Inför varje evenemang detaljplanering, arbetsfördelning, dag för packning- och återställande av allt material.

Varje guidning förbereds genom rekognosering på ”plats”.

Guidningar

Programlagda visningar vid 8 tillfällen

Programlagda vandringar ” 2 ”

Beställda visningar ” 8 ” (varav 2 skolguidningar)

Öppet hus Fröberget ” 2 ”

Föredrag

Har under året förekommit vid 4 tillfällen.

Större evenemang

28 april "Vårsläpp på Halshöga"

7 september "Skogens dag"

16 oktober Guidemöte på kommunen.

Gåva till föreningen

Ulla Lind har skänkt en samling av gamla snickeri-, jordbruks- och skogsbruksrelaterade verktyg till föreningen. Det är hennes nyligen avlidne man, Lars Lind, som samlat dessa verktyg. Föreningen tar tacksamt emot denna gåva som passar in i Fröbergets torpmiljö då verktygen speglar den arbetsvardag som torparlivet innebar. Alla verktyg har exponerats inne på ena logväggen. En del av föremålen kommer från Duvkullen och Myran under Stavsätter.

Adoption av fornlämningar

Den 6 februari träffade föreningen Malin Svarvar, nytillträdd antikvarie på Länsstyrelsen. Vi redogjorde för vilka objekt vi vårdar och att vi gärna går runt med Malin i vår. Den 25 april cyklade föreningens medlemmar och Malin Svarvar till de fornlämningar som fortsatt är aktuella för adoption. En dag där föreningens adoptanter och Malin Svarvar fick en bra översyn över var fornlämningarna ligger och hur de vårdas. Föreningen har köpt in nya redskap som lånas ut till adoptanterna så länge de vårdar fornlämningarna. Nystarten har inneburit att det tillkommit 9 nya medlemmar som adopterat fornlämningar.

Föreningens arbete med att berika ängsfloran i reservatet

Vårt kulturarv "slätterängarna" håller på att helt försvinna. Enligt Jordbruksverket fanns det 1911 ca 1,3 milj. hektar ängsmark i Sverige. I dag finns bara 7000 hektar kvar. Slätterängen är skapad av människan sedan flera tusen år, då gräset behövdes till vinterfoder på grund av att vintrarna blev kallare och djuren behövde stallas in under vintern. Denna ängsskötsel skapade en unik flora och fauna i form av konkurrenssvaga växter och pollinerare som var specialiserade på dessa växter. Föreningen försöker därför bevara och restaurera ängarna som finns på Fröbergets tomt – detta med fagning, slåtter samt plantering och sådd av ängsväxter. Men detta är bara en liten åtgärd – det behövs mycket mer om våra barnbarn ska kunna glädja sig åt den naturtyp som vår generation (medlemmarnas medelålder är hög) som barn hade en chans att uppleva.

Slätterängarna inom reservatet är tyvärr till stor del påverkade av tillförsel av konstgödning och även plöjning. Det som under hundratals år skapats till att bli en unik äng har på grund av några få års vanskötsel raserats. Tyvärr går det inte lika snabbt att restaurera ängarna igen. Detta tar många år om man inte hjälper naturen på traven. Glädjande nog planerar kommunen att återskapa de unika slätterängarna i reservatet. Det gäller främst Smedstad storäng, Hammarlyckan, Hästängen (vid Sveden) och ängen vid jakttskyttebanan. Föreningen har beslutat att hjälpa kommunen med att återskapa det gamla ängslandskapet som ju är så karaktäristiskt för det forntida Tinnerölandskapet. Vi vill att kommande generationer ska kunna glädjas åt den unika ängsfloran och ängsfaunan som håller på att utrotas. Därför har föreningen även i år planterat ängsväxter i form av åkervädd, ängsvädd och gullviva på de slätterängar som kommunen försöker återskapa. Växterna har vi själva drivit upp i krukor från frön som vi samlat in lokalt. Sammanlagt har vi i höst planterat ca 1200 plantor på de ovan angivna ängarna. Vi har även sått en stor mängd frön av 18 olika ängsväxter på dessa ängar. Dessa frön har vi skördat lokalt för att gensammansättningen ska stämma med reservatets naturtyp. Vi har i höst sått frön, från nio olika ängsväxter, i krukor som vi under kommande vår kommer att driva upp för att nästa höst plantera på de slätterängar som håller på att restaureras i reservatet. Vi rekommenderar våra medlemmar att vid turerna i reservatet vandra ut på ängarna för att studera resultatet för denna plantering och sådd. Förra årets plantering och sådd lyckades bra och förhoppningen är att årets arbete ska ge samma goda effekt. På sikt bör vårt arbete hjälpa till att återskapa det unika kulturarv

som slätterängen innebär. Styrelsen vill rikta ett stort tack till alla medlemmar som deltagit i detta arbete som inte bara berikar ängarna i reservatet utan också föreningskassan. Givetvis har arbetet med detta projekt varit mycket arbetskrävande men det har även inneburit en givande arbetsgemenskap och en glädje över att i framtiden förhoppningsvis få se ett blomstrande resultat av allt slit. Kommunen har 2018 ersatt föreningen med 16 kr styck per planta, totalt 17000 kr, och vi kommer att få lika mycket runt, totalt 17900 kr, under 2019.

Holkar

Traditionsenligt har föreningen tillverkat tre skogsduveholkar och tre göktyteholkar. Den 16 mars 2019 sattes duvholkarna upp på åkerholmen strax norr om Tinnerö mangårdsbyggnad och göktyteholkarna sattes upp på betesängarna nära Halshöga djurstall. Vi har även tillverkat ett bihotell som i maj 2019 sattes upp, bland de andra på södra väggen av ladugården. Vi har också tillverkat två humleholkar som satts upp på ladugårdens vägg.

Hemsidan

Föreningens hemsida nås via Hembygdsförbundets hemsida men fortfarande också på den gamla adressen www.linkopingsekopark.nu. Hembygdsförbundet bytte web-plattform under året vilket innebär att vi fått göra om hemsidan och har gjort en total översyn av innehållet. Ansvarig är Anna-Lena Wenner.

Representation

Föreningen har varit närvarande vid Naturcentrums rådsmöten, kommunens politikermöten, Hembygdsförbundets möten i januari och kulturarvsdagen.

Yttrande

Föreningen har yttrat sig över kommunens förslag till Utvecklingsplan för Linköpings ytterstad som är ett tillägg till översiktsplanen för staden.

Torp- och kartgruppen

Under året har Torp- och kartgruppen fortsatt med att dokumentera gårdar, torp och stugor under Rosenkälla som på något sätt kopplats ihop med Rosenkälla och kartlagt resultatet av ägodelningen av Rosenkälla som Sya Egnahemsförening gjorde. Jobbat med det ständigt pågående arbetet med uppföljning av tidigare dokumentation.

Slutligen:

Ett stort tack till samtliga som bidragit till årets verksamhet!

Björn Ström
Ordförande, Kassör

Håkan Hedtjärn
Styrelseledamot

Eva Johansson
Sekreterare

Alf Karlsson
Styrelseledamot

Anna-Lena Wenner
Styrelseledamot